

Rotaviirusenteriit

Rotaviirusenteriit on viiruslik soolenakkus, mille tekitajaks on rotaviirus. Haiguse esinemine on sesoonne – haigestumisi esineb sagedamini talvel ja kevadel. Rotaviirusnakkus on väga kergesti leviv ja on maailmas kõige sagedamini esinev laste soolenakkus. Üks kolmandik alla viie aasta vanuste laste kõhulahtisuse juhtudest on põhjustatud rotaviiruste poolt ja enamik lastest põeb seda nakkust esimese 2-3 eluaasta jooksul. Haigestumine on suurim 6-24 kuu vanuses. Haigus esineb nii üksikjuhtudena kui puhangutena kollektiivides.

Haigusetekitaja

Rotaviirus kuulub reoviiruste perekonda. Inimestel põhjustavad haigestumist peamiselt A, B ja C rühma rotaviirused ning loomadel – A, B, C, D, E ja F rühma viirused.

Rotaviirused säilivad hästi saastunud pindadel, kätel, joogivees ja kuumtöötlemata toidus ning hävivad desinfitseerivate klooriühendite toimele.

Nakkusallikas

Nakkusallikaks on haige inimene. Loomade rotaviirused ei põhjusta inimeste nakatumist.

Levimine

Rotaviirused levivad fekaal-oraalsel teel ja osalt piisknakkusena – kõige sagedamini haige väljaheitega saastunud käte, toidu või vee vahendusel. Haiglas võivad rotaviirused levida väikelaste mähkmete kaudu. Viiruste eritumine väljaheitega algab enne haigusnähtude ilmumist ja kestab 10 – 21 päeva alates haiguse algusest. Viirusega saastunud esemed on nakkusohtlikud mitu päeva.

Rotaviirus on sageli ka haiglanakkuse tekitajaks ning soolenakkuse puhangute põhjustajaks hooldekodudes, lasteaedades jt kollektiivides.

Haigusnähud

Haigusnähud ilmuvad 1–3 päeva pärast nakatumist ja kestavad 4-6 päeva, harva kauem. Haigus algab palaviku, kõhuvalu, oksendamise ja järsku tekkiva vesise kõhulahtisusega. Väikelastel võib kiiresti kujuneda ohtlik vedelikuvaegus, mille tõttu vajab laps haiglaravi.

Rotaviirusnakkus levib peamiselt laste seas, kuid võivad nakatuda ka täiskasvanud.

Täiskasvanutel võivad kujuneda samad haigusnähud, kuid sagedamini põevad nad haiguse läbi väheste nähtudega kerges haigusvormis. Hooldekodudes võivad tekkida rotaviirusnakkuse puhangud. Rotaviirusnakkuse haiglapuhangud võivad tekkida ka vastsündinute ja väikelaste osakondades.

Haiguse ennetamine väikelastel

Väikelastel on võimalik ennetada haigust vaktsineerimisega. Vaktsiini manustatakse suu kaudu kaks või kolm annust sõltuvalt vaktsiinist, immuniseerimiskava alusel vanuses 2; 3 ja 4,5 kuud.

Rotaviirusnakkuse vastane vaktsineerimine aitab vältida väikelastel rotaviirusnakkuse poolt põhjustatud mao-peensoolepõletikku, haiglaravi vajadust ning surmajuhte. Vaktsineerimisega hoitakse ära rotaviirusnakkuse puhanguid väikelaste kollektiivides. Kuna rotaviirusnakkust esineb sageli ning selle keskmine kestus on kuni üks nädal, siis vähendab vaktsineerimine lapsevanemate töölt puudumise vajadust haige lapse hooldamiseks ning põetamiseks.

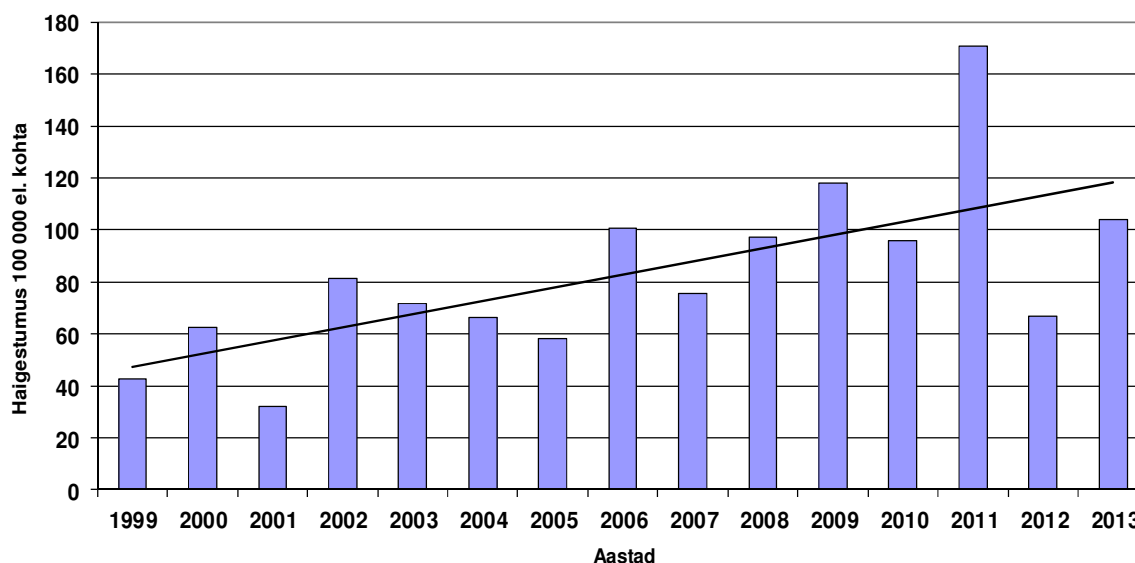
Haiguse ennetamine täiskasvanutel

Kuna rotaviirusnakkus levib peamiselt elukondliku kontakti kaudu, siis tuleb väikelastega perekondades ja lasteasutustes järgida hooliga hügieeninõudeid. Toidu valmistamisel ja söömisel tuleb pidada kinni puhtusenõuetest, kuumtöötlemist vajavaid toiduaineid tuleb piisavalt kuumutada ning kahtluse korral tuleb joogivett keeta.

Rotaviirusnakkuse esinemine Eestis

Rotaviirusenteriidi seiret Eestis alustati 1987. aastal. 2006-2013. a registreeriti Eestis 892-2287 haigusjuhtu aastas ehk 75-170 juhtu 100 000 elaniku kohta. Viirusnakkus levib aastaringselt hooajalise tõusuga kevadel ning maksimaalse haigestumisega märtsis-aprillis-mais. 2006.-2013. a moodustas rotaviirusenteriit 23-38% kõikidest registreeritud soolenakkustest. Kõige sagedamini nakatuvad kuni viie aasta vanused lapsed. Haiglaravi vajab 75-91% haigestunud lastest.

Rotaviirusnakkusesse haigestumus Eestis, 1999-2013 (100 000 elaniku kohta)

Rotaviirusnakkusesse haigestumise vanuseline jaotus Eestis, 1999-2013

